

De dakenmarkt bevindt zich in een transitie. Steeds meer worden de traditionele contractvormen als STABU vervangen door geïntegreerde contracten (GC) waarbij de dakaannemer ook substantiële ontwerptaken krijgt toebedeeld. Het is van het grootste belang dat de dakaannemer inzage heeft in de GC processen en deze optimaal beheerst. Binnen deze aflevering wordt stilgestaan bij de zogenoemde opdrachtgevers (OG) wijziging.

Contract & wijzigingen

Feitelijk zijn er twee soorten OG wijziging. Allereerst kan een OG uitdrukkelijk een wijziging opdragen. Het initiatief van de wijziging rust dan bij de OG. Zie hieromtrent paragraaf 14 lid 1 GC 2005. Daarnaast is er de impliciete wijziging van paragraaf 14 lid 3, die in Dakenraad 130 zal worden behandeld. Voor nu zal de expliciete wijziging centraal staan.

Bij een wijziging dient de dakaannemer standaard het volgende proces te volgen:

- Er moet worden gecheckt of de wijziging schriftelijk werd opgedragen.
- Er moet een onderzoek worden ingesteld of de wijziging een afwijking inhoudt van onderliggende eisen.
- De dakaannemer dient de OG hier zelfstandig en proactief over te informeren.
- Uiteraard dient van te voren te worden bekeken of aan bepaalde proceseisen vanuit de vraagspecificatie moet worden voldaan: het handelt dan vaak om het gebruik en de inrichting van bepaalde formats.

Als aan die formele eisen niet wordt voldaan, wordt de wijziging (afgekort VTW: Verzoek tot Wijziging of CW: contractwijziging, of RFC: request for change) niet in behandeling genomen!

Als aan de wijziging gevolg wordt gegeven, zal de dakaannemer direct de procedure van paragraaf 45 dienen te doorlopen. Let wel: doordat de wijziging werd opgedragen, staat daarmee de grondslag, de legitimiteit van de wijziging vast. Binnen het proces van paragraaf 45 dient te worden gekeken wat de impact van de wijziging is op de contractuele planning en de hoogte van de - in de modelbasisovereenkomst opgenomen - prijs.

Bij het aspect planning is alertheid geboden: tevens moet proactief worden nagegaan wat de impact is op een eventueel overeengekomen boete of bonus uit hoofde van artikel 16 contract. Betrekkelijk tot het aspect prijs dienen beide partijen alert en correct te reageren op de procedure van paragraaf 45. Op pagina 115 van het GC boekje is een Stroomschema opgenomen dat per processtap moet worden gevolgd.

Hierbij een drietal kanttekeningen:

- Bij iedere wijziging heeft de opdrachtnemer recht op vergoeding van redelijke offertekosten: spreek bijvoorbeeld al tijdens de kick off van het werk af wat de diverse uurlonen zijn en hoe de uren zullen worden geadmistreerd.
- Het prijsoverleg wordt in eerste instantie schriftelijk ingericht: let op doorlooptermijnen, acties en motiveringen!
- Als de OG verzuimt op de prijsaanbieding van de opdrachtnemer te reageren, ook na diens sommatie, dan wordt de prijsaanbieding geacht te zijn aanvaard. Er is dan dus sprake van een fictieve goedkeuring.

Het staat de OG vrij van te voren, dus precontractueel, al spelregels op te nemen over de hoogte van de prijzen gemoeid met de wijzigingen. De OG kan daartoe een contractdocument aanmaken, bijvoorbeeld een Annex getiteld 'Prijs van wijzigingen'. De inschrijver dient op dat moment alert te zijn of de inhoud van de Annex mogelijk in strijd komt met Voorschrift 3.9.C Gids Proportionaliteit, inhoudende dat de OG de UAV-GC in beginsel onverkort dient toe te passen.

Als partijen in een discussie verzanden over de hoogte van de prijs, dient de Raad van deskundigen te worden aangestuurd. Het is overigens een misverstand te veronderstellen dat die Raad niet bevoegd zou zijn, daar waar in de basisovereenkomst in artikel 18 de bevoegdheid zou zijn uitgesloten. Blijkens de Toelichting op pagina 105 is er altijd een rol weggelegd voor de Raad, daar waar deze in de paragrafen van de GC wordt aangestuurd, zoals bij paragraaf 45 lid 9. De Raad van deskundigen moet niet worden verward met de Raad van Arbitrage. Partijen zijn in de uitvoering zelf vrij een persoon of instantie aan te wijzen die als Raad kan optreden. Het is dan verstandig zaken te regelen als: tijdspad, werkwijze deskundige, kosten en de status van het uit te brengen advies of rapport.

In de volgende Dakenraad staat de zogenoemde impliciete wijziging centraal van paragraaf 14 lid 3, die voor de rechtsgevolgen gelijk wordt geschakeld met paragraaf 14 lid 1.

Mr D.P. (Pieter) de Vries
www.kpieto.nl

